

KLASA: UP/I-341-05/22-02/04

URBROJ: 376-03-22-04

Zagreb, 20. prosinca 2022.

Na temelju članaka 32. i 33. Zakona o regulaciji tržišta željezničkih usluga i zaštiti prava putnika u željezničkom prijevozu (NN br. 104/17) te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09 i 110/21), u postupku inspekcijskog nadzora nad trgovačkim društvom HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 11, OIB: 80572192786, u pogledu provedbe članka 13. Uredbe (EZ) br. 1371/2007 Europskog Parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Zagreb, Ulica Roberta Frangeša-Mihanovića 9, OIB: 87950783661, po inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu donosi

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da željeznički prijevoznik HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 11, OIB: 80572192786, nije postupio u cijelosti sukladno članku 13. Uredbe (EZ) br. 1371/2007 Europskog Parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu, odnosno nije isplatio predujam ozlijedenim putnicima s utvrđenim identitetom koji su bili u vlaku broj 2506 dana 9. rujna 2022.
- II. Nalaže se željezničkom prijevozniku HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 11, OIB: 80572192786, da u roku 3 dana od dana primitka rješenja isplati predujam ozlijedenim putnicima s utvrđenim identitetom koji su bili u vlaku broj 2506 dana 9. rujna 2022. i o tome najkasnije u roku od 8 dana od isplate predujma dostavi na uvid dokaze o izvršenju istog inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.
- III. Nalaže se željezničkom prijevozniku HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 11, OIB: 80572192786, da u roku 15 dana od dana primitka rješenja uspostavi interni poslovni proces koji će osigurati isplatu predujma sukladno članku 13. Uredbe (EZ) br. 1371/2007 Europskog Parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) po inspektoru za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu (dalje: inspektor) temeljem članaka 32. i 33. Zakona o regulaciji tržišta željezničkih usluga i zaštiti prava putnika u željezničkom prijevozu (NN br. 104/17), provela je po službenoj dužnosti inspekcijski nadzor nad željezničkim prijevoznikom HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Zagreb, Strojarska cesta 11, OIB: 80572192786 (dalje: nadzirana osoba). Inspekcijski nadzor proveden je radi kontrole izvršenja obveza nadzirane osobe propisanih člankom 13. Uredbe (EZ) br. 1371/2007 Europskog Parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu (dalje:

Uredba 1371/2007). Slijedom navedenog, nadzirana osoba dužna je ako putnik pogine ili bude ozlijeden, bez odlaganja i u svakom slučaju najkasnije u roku od 15 dana nakon utvrđivanja identiteta fizičke osobe koja ima pravo na naknadu, isplatiti predujam koji može biti potreban za ispunjenje trenutačnih ekonomskih potreba, razmjerno pretrpljenoj šteti. Sukladno stavku 2. istog članka, ne dovodeći u pitanje stavak 1., predujam u slučaju smrti ne smije biti manji od 21.000,00 EUR po putniku. Prema stavku 3. istog članka predujam ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se izravnati s kasnjim iznosima koji se isplaćuju na temelju Uredbe 1371/2007, ali nije povratan, osim u slučajevima kada je šteta prouzročena nemarom ili krivnjom putnika ili ako osoba koja je primila predujam nije osoba koja ima pravo na naknadu.

HAKOM je zaključkom KLASA: UP/I-341-05/22-01/04, URBROJ: 376-03-22-01 od 23. rujna 2022. pokrenuo postupak inspekcijskog nadzora nad nadziranom osobom te je u tu svrhu zatraženo očitovanje i dokazi o provedbi odredbi članka 13. Uredbe 1371/2007, za ozlijedene te poginulog putnika, koji su bili u vlaku broj 2506 dana 9. rujna 2022. Nadzirana osoba se očitovala s dva podneska.

U svom prvom podnesku pod brojem 7638/22 od 27. rujna 2022. nadzirana osoba u bitnome navodi da je dopisom broj 7353/22 od 19. rujna 2022. od Policijske uprave sisačko-moslavačke zatražila podatke o ozlijedjenim osobama u željezničkoj nesreći 9. rujna 2022. kako bi mogla kontaktirati ozlijedene putnike i prikupiti sve podatke potrebne za isplatu predujma. Nadalje, u svom podnesku nadzirana osoba navodi da je od Policijske uprave sisačko-moslavačke dopisom broj 7391/22 od 19. rujna 2022. zatražila i podatke od obitelji smrtno stradalog putnika xy, kako bi i njima kao imateljima prava mogla isplatiti predujam te da joj se 27. rujna 2022. telefonskim putem javio otac preminulog putnika s informacijom da će u što kraćem roku dostaviti tražene podatke potrebne za isplatu predujma. Kao dokazi dostavljaju se inspektoru dopis nadzirane osobe broj 7353/22 od 19. rujna 2022. naslovljen na Policijsku upravu sisačko-moslavačku i dopis nadzirane osobe broj 7391/22 od 19. rujna 2022. naslovljen na obitelj xy te ispisi iz sustava Hrvatske pošte – provjera statusa pošiljke. Zaključno, u svom prvom podnesku nadzirana osoba navodi da još nije nedvojbeno utvrdila identitet fizičkih osoba koje sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007 imaju pravo na predujam te da predujam nije isplatila, a čim nedvojbeno utvrdi identitet fizičkih osoba koje imaju pravo na predujam, isti će isplatiti i dostaviti inspektoru dokaze o isplati.

U svom drugom podnesku pod brojem 8892/22. od 8. studenog 2022. nadzirana osoba u bitnome navodi da je roditeljima smrtno stradalog putnika xy isplatila 21.000,00 eura u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB-a na dan isplate, na način da je svakom roditelju isplaćeno 10.500,00 eura. Kao dokazi dostavljaju se inspektoru potvrda o izvršenom nalogu Privredne banke Zagreb od 10. listopada 2022. u korist računa xy i potvrda o izvršenom nalogu Privredne banke Zagreb od 13. listopada 2022. u korist računa xy. Nadzirana osoba nadalje navodi da je, uz smrtno stradalog putnika i dva radnika nadzirane osobe, sukladno potvrdi Policijske uprave sisačko-moslavačke, tjelesne ozljede zadobilo 11 osoba, od kojih je jedna osoba radnik nadzirane osobe koji je putovao u režijskoj vožnji koja ulazi u radno vrijeme radnika te je u vlaku bio u svojstvu radnika nadzirane osobe, a ne putnika. Od preostalih 10 osoba, koje su zadobile tjelesne ozljede, osam osoba su državljanici Irana te za njih nadzirana osoba ne posjeduje nikakve podatke na temelju kojih bi mogli isplatiti predujam sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007. Nadalje, nadzirana osoba navodi da je dopisom broj 8156/22 od 12. listopada 2022. od ozlijedjenog putnika xz zatražila podatke potrebne za postupanje sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007, ali se dopis dva puta vratio s oznakom dostavne službe „obaviješten – nije podigao pošiljku“, o čemu se inspektoru dostavljaju dokazi: dopis nadzirane osobe broj 8156/22 od 12. listopada 2022. naslovljen na xz i omotnice s oznakom „obaviješten – nije podigao pošiljku“. Od zadnjeg preostalog ozlijedjenog putnika xx nadzirana osoba je dopisom broj 8157/22 od 12. listopada 2022. zatražila podatke potrebne za postupanje sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007, ali putnik nije dostavio sve zatražene podatke već je putem odvjetnika dostavio odštetni zahtjev. Nadzirana osoba

ističe da putnika xx nisu evidentirali i/ili zamijetili predstavnici žurnih službi niti radnici nadzirane osobe koji su bili na mjestu nesreće, dok su svi drugi putnici evidentirani bez obzira na težinu ozljeda te nadzirana osoba dvoji je li putnik xx zaista sudjelovao u željezničkoj nesreći. Nadzirana osoba je stoga od njega putem punomoćnika zatražila dodatna pojašnjenja kako bi sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007 nedvojbeno utvrdila radi li se o osobi koja ima pravo na isplatu predujma. Kao dokaz inspektoru se dostavlja dopis nadzirane osobe broj 8157/22 od 12. listopada 2022. naslovljen na xx.

Inspektor je analizom prvog podneska nadzirane osobe pod brojem 7638/22 od 27. rujna 2022. utvrdio da je nadzirana osoba tek deseti dan od željezničke nesreće (19. rujna 2022.) pokrenula postupak utvrđivanja identiteta fizičkih osoba koje imaju pravo na naknadu sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007, na način da je zatražila podatke o ozlijedenim osobama (ime i prezime putnika, datum rođenja, adresa, kontakt podaci) od Policijske uprave sisačko-moslavačke. Nadzirana osoba je u trenutku željezničke nesreće ili neposredno nakon željezničke nesreće propustila utvrditi identitet ozlijedenih osoba, iako u svom podnesku pod brojem 8892/22 od 8. studenog 2022. navodi da je na mjestu nesreće imala svoje radnike uz predstavnike žurnih službi. Navod nadzirane osobe u prvom podnesku pod brojem 7638/22 od 27. rujna 2022. da je od Policijske uprave sisačko-moslavačke dopisom broj 7391/22 od 19. rujna 2022. zatražila i podatke od obitelji smrtno stradalog putnika xy je u suprotnosti s dostavljenim dokazom, iz kojeg je razvidno da nadzirana osoba raspolaže kućnom adresom obitelji xy na koju također deseti dan od željezničke nesreće upućuje dopis roditeljima poginulog putnika i potražuje smrtni list, fotokopiju osobne iskaznice majke i oca te potvrdu o bankovnim računima majke i oca na koje će izvršiti uplatu predujma. Nadzirana osoba isto provodi na način da 10. listopada 2022. uplaćuje 10.500,00 eura xy i 13. listopada 2022. uplaćuje 10.500,00 eura xy. Inspektor zaključuje da je isplata predujma za poginulog putnika učinjena nakon isteka roka od 15 dana od utvrđenja identiteta poginulog putnika što je u suprotnosti s odredbom članka 13. stavka 1. Uredbe 1371/2007. Isplata predujma za poginulog putnika je od dana željezničke nesreće 9. rujna 2022. bila čak nakon proteka više od mjesec dana.

Inspektor je analizom drugog podneska nadzirane osobe pod brojem 8892/22 od 8. studenog 2022. utvrdio da je nadzirana osoba, nakon zaprimljenih podataka o ozlijedenim putnicima od Policijske uprave sisačko-moslavačke, dobila podatke o 11 osoba koje su zadobile tjelesne ozljede. Međutim, za njih osam ne posjeduje nikakve podatke obzirom se radi o državljanima Irana, a jedna osoba je radnik nadzirane osobe koji je u trenutku nesreće putovao u režijskoj vožnji koja ulazi u radno vrijeme radnika te nema status putnika. Za osam državljana Irana nadzirana osoba zbog nemogućnosti utvrđenja identiteta ima opravdan razlog za neisplatu predujma. Za preostala dva putnika xz i xx nadzirana osoba je zaprimila kontakt podatke od Policijske uprave sisačko-moslavačke koja je utvrdila njihov identitet. Obzirom da iz očitovanja nadzirane osobe nije razvidan datum zaprimanja kontakt podataka ozlijedenih putnika od Policijske uprave sisačko-moslavačke, inspektor nije u mogućnosti utvrditi istek roka od 15 dana u kojem je nadzirana osoba bila u obvezi isplatiti predujam, ali inspektor nedvojbeno zaključuje da isplata predujma nije izvršena, jer nisu dostavljeni nikakvi dokazi o isplati predujma ozlijedenim putnicima s utvrđenim identitetom.

Za putnika xz nadzirana osoba navodi da je dva puta (datum otpreme pismovne pošiljke 13. i 26. listopada 2022.) pokušala s uručenjem pismovne pošiljke (dopis nadzirane osobe broj 8156/22 od 12. listopada 2022.) u kojoj je potraživala fotokopiju osobne iskaznice, prijevoznu kartu za putovanje vlakom 9. rujna 2022. i potvrdu o bankovnom računu koju izdaje banka u kojoj je otvoren račun. Oba puta se pismovna pošiljka vratila nadziranoj osobi s oznakom dostavne službe „obaviješten – nije podigao pošiljku“. Nadzirana osoba ne navodi da je na neki drugi način pokušala kontaktirati putnika xz, npr. telefonskim putem ili odlaskom na kućnu adresu kako bi ispunila svoju obvezu iz članka 13. Uredbe 1371/2007.

Putniku xx je nadzirana osoba također uputila pismovnu pošiljku (dopis nadzirane osobe broj 8157/22 od 12. listopada 2022.) u kojoj je potraživala fotokopiju osobne iskaznice, prijevoznu kartu za putovanje vlakom 9. rujna 2022. i potvrdu o bankovnom računu koju izdaje banka u kojoj je otvoren račun. Putnik xx prema navodu nadzirane osobe nije dostavio sve zatražene podatke (ne navodi se koji podaci su dostavljeni, a koji nisu), već je putem odvjetnika dostavio odštetni zahtjev. Nadalje, nadzirana osoba dvoji je li putnik xx zaista sudjelovao u željezničkoj nesreći, jer ga na mjestu nesreće nisu evidentirali i/ili zamijetili predstavnici žurnih službi ni radnici nadzirane osobe koji su bili na mjestu nesreće, dok su svi drugi putnici evidentirani bez obzira na težinu ozljeda. Iz navedenog je razvidno da je mogućnost evidentiranja putnika na samom mjestu nesreće imala i nadzirana osoba. Nadzirana osoba zapravo ovime preispituje potvrdu Policijske uprave sisačko-moslavačke o ozlijedeđenim putnicima. Čak i dvojba nadzirane osobe o statusu putnika xx ne oslobađa nadziranu osobu obveze isplate predujma, jer sukladno članku 13. stavku 3. Uredbe 1371/2007 predujam ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se izravnati s kasnijim iznosima koji se isplaćuju na temelju Uredbe 1371/2007, ali nije povratan, osim u slučajevima kada je šteta prouzročena nemarom ili krivnjom putnika ili ako osoba koja je primila predujam nije osoba koja ima pravo na naknadu.

Uvažavajući sve iznesene činjenice inspektor zaključuje da nadzirana osoba nije ispunila obvezu isplate predujma ozlijedeđenim putnicima s utvrđenim identitetom sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007. Nadalje, nadzirana osoba nema uspostavljen interni poslovni proces koji će osigurati u trenutku željezničke nesreće ili neposredno nakon željezničke nesreće utvrđivanje identiteta fizičkih osoba koje imaju pravo na naknadu. Navedeno posljedično uzrokuje probleme nadziranoj osobi u izvršenju obveza i poštivanju roka iz članka 13. Uredbe 1371/2007. Svrha isplate predujma je ispunjenje trenutačnih ekonomskih potreba, razmjerno pretrpljenoj šteti, a što se ne može postići u slučaju kad ta isplata kasni ili potpuno izostane.

Slijedom svega navedenog zaključeno je kako nadzirana osoba nije u cijelosti postupila sukladno članku 13. Uredbe 1371/2007, stoga je utvrđeno kao u točki I. izreke i naloženo kao u točkama II. i III. izreke ovog rješenja.

Ovo rješenje će se na odgovarajući način objaviti na službenoj mrežnoj stranici HAKOM-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može u roku 30 dana od dana primitka istog pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište.

**Inspektor za regulaciju tržišta željezničkih usluga i
zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu**

Ivica Škrtić, mag. ing. traff., univ. spec. oec.

Dostaviti:

1. HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o., Strojarska cesta 11, 10000 Zagreb – UP osobna dostava
2. U spis